

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINING
BOJXONA KODEKSI

**O'zbekiston Respublikasining 26 dekabr 1997 y. 548-I-son
Qonuniga muvofiq tasdiqlangan
O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining
26 dekabr 1997 y. 548a-I-son Qaroriga muvofiq
1.03.98 y. e'tiboran amalga kiritilgan**

Kodeksga O'zbekiston Respublikasining Qonunlariga asosan o'zgartirishlar kiritildi 20.08.99 y 832-I-son XXII-bo'lim, 15.12.2000 y. 175-II-son I bo'lim 21 bandiga 07/12/2001 y N 320-II, 30.08.2002 405-II-sonli 13.12.2002 yil 447-II-sonli XVII.bo'limiga 25.04.2003 yil 482-II-sonli Qonunining XXIV.bo'limiga 03.12.2004 yil Qonunining I.bo'limini 40.bandiga 04.04.2006 yil O'RQ-28-son Qonunining 4-moddasiga 10.10.2006 yil O'RQ-59-son Qonunining 21-moddasiga

(Ko'chirmalar)

I bo'lim. Umumiy qoidalar

7-modda. Asosiy tushunchalar

Ushbu Kodeksda quyidagi asosiy tushunchalar qo'llaniladi:

- 1) **tovarlar** - har qanday ko'char mol-mulk, shu jumladan valyuta va valyuta boyliklari, elektr, issiqlik energiyalari va energiyaning boshqa turlari, ushbu moddaning 4-bandida qayd etilgan transport vositalaridan boshqa transport vositalari, intellektual mulk ob'ektlari; ;
- 2) **O'zbekiston tovarlari** - O'zbekiston Respublikasida ishlab chiqarilgan tovarlar yoki O'zbekiston Respublikasi hududida erkin muomalaga chiqarilgan tovarlar;
- 3) **chet el tovarlari** - ushbu moddaning 2-bandida ko'rsatilmagan tovarlar;
- 4) **transport vositalari** - yo'lovchilar va tovarlarni tashish uchun foydalaniladigan vositalar, shu jumladan konteynerlar va boshqa transport uskunalari;
- 5) **tovarlar va transport vositalarini olib o'tuvchi shaxslar** - tovarlar va transport vositalarining mulkdorlari, ularning sotib oluvchilari, egalari yexud ular bilan ushbu Kodeksda nazarda tutilgan harakatlarni o'z nomidan amalga oshirish uchun qonun hujjatlariga muvofiq yetarli bo'lgan boshqacha tarzda ishtirok etuvchi shaxslar;
- 6) **tashuvchi** - tovarlarni amalda olib o'tuvchi yexud transport vositasidan foydalanish uchun mas'ul shaxs;
- 7) **deklarant** - tovarlarni olib o'tuvchi, tovarlar va transport vositalarini o'z nomidan deklarasiyalovchi, ko'rsato'vchi va taqdim eto'vchi shaxs yeki tovar olib o'tuvchi shaxs nomidan ish olib boraetgan bojxona brokeri;

8) **bojxona chegarasidan olib o'tish** - tovarlar yeki transport vositalarini har qanday usulda, shu jumladan xalqaro pochta jo'natmalarini yuborish, quvur transportidan hamda elektr uzatish liniyalaridan foydalanish yo'li bilan bojxona hududiga olib kirish yeki olib chiqish harakatlarini amalga oshirish. Shunday harakatlar jumlasiga quyidagilar kiradi:

tovarlar yeki transport vositalari bojxona hududiga olib kirilganda, shu jumladan erkin bojxona zonalari va erkin omborlar hududidan olib kirilganda - bojxona chegarasidan amalda o'tish;

tovarlar yeki transport vositalari bojxona hududidan olib chiqilganda, shu jumladan erkin bojxona zonalari va erkin omborlar hududiga olib chiqilganda - bojxona deklarasiyasini taqdim etish yeki tovar yexud transport vositalarini olib chiqish maqsadini amalga oshirishga bevosita qaratilgan o'zga harakatni bajarish;

9) **bojxona nazorati** - qonun hujjatlari va xalqaro shartnomalarga rioya etilishini ta'minlash maqsadida bojxona organlari amalga oshiradigan tadbirlar majmui;

10) **bojxona ta'minlovi** - bojxona organlari plombalar, muhrlar bosish, raqamli, harfli va boshqa markalar, qieslash belgilari qo'yish, shtamplar bosish yo'li bilan amalga oshiradigan tovarlar va transport vositalarini, binolar va boshqa joylarni qieslash vositasi;

11) **bojxona rasmiylashtiruv** - tovarlar va transport vositalari ustidan bojxona nazoratini ta'minlash maqsadida bojxona organlarining mansabdor shaxslari amalga oshiradigan operatsiyalar majmui;

12) **bojxona rejimi** - O'zbekiston Respublikasining bojxona chegarasi orqali olib o'tiladigan tovarlar va transport vositalarining maqomini bojxona maqsadlari uchun belgilovchi qoidalar majmui;

13) **chiqishga ruxsat berish** - bojxona organlarining bojxona rasmiylashtiruvdan o'tgan tovarlar yeki transport vositalarini shaxsning to'la ixtieriga berishi;

14) **shartli chiqarib yuborish** - shaxsning belgilangan cheklashlar, talablar yeki shartlarga rioya qilish majburiyatlarini o'z zimmasiga olishi bilan bog'liq holda tovarlar va transport vositalarini chiqarib yuborish;

15) **iqtisodiy siesat choralari** - tovarlar va transport vositalarini O'zbekiston Respublikasiga olib kirish hamda O'zbekiston Respublikasidan olib chiqishga doir cheklovlar bo'lib, ular kvota belgilashni, lisenziyalashni, shuningdek respublika iqtisodietining jahon xo'jaligi bilan o'zaro hamkorligini tartibga solib turuvchi boshqa choralarni o'z ichiga oladi;

16) **dastlabki qaror** - tovarning tasnifi, uning boj qiymati, qaysi mamlakatda tayerlanganligi, bojxona to'lovlarning miqdoriga hamda bojxona ishiga oid boshqa masalalarga taalluqli bo'lgan bojxona organi chiqargan qaror.

9-modda. Tovarlar va transport vositalarini olib kirish va olib chiqishni taqiqlash

Davlat xavfsizligini ta'minlash, jamoat tartibini saqlash, ma'naviyat, inson haeti va salomatligini saqlash, atrof tabiiy muhitni muhofaza qilish, O'zbekiston Respublikasi hamda boshqa mamlakatlar xalqlarining badiiy, tarixiy va arxeologik boyliklarini, mulk huquqini, shu jumladan intellektual mulk ob'ektlariga bo'lgan huquqni, olib kirilaetgan tovarlarni iste'mol qiluvchilarning manfaatlarini himoya qilish, shuningdek O'zbekiston Respublikasining boshqa manfaatlaridan kelib chiqqan holda O'zbekiston Respublikasining qonun hujjatlari hamda xalqaro shartnomalariga muvofiq ayrim tovarlar va transport vositalarini O'zbekiston Respublikasiga olib kirish va O'zbekiston Respublikasidan olib chiqish taqiqlanishi mumkin.

Bojxona chegarasi orqali olib o'tish taqiqlangan tovarlar va transport vositalari, agar O'zbekiston Respublikasining qonun hujjatlarida yeki xalqaro shartnomalarida bu tovarlar va transport vositalarini musodara qilish nazarda tutilmagan bo'lsa, darhol O'zbekiston Respublikasidan tashqariga olib chiqib ketilishi yexud O'zbekiston Respublikasi hududiga qaytarilishi shart.

Tovarlar va transport vositalarini olib chiqib ketishni yoki qaytarishni olib o'taetgan shaxs yexud tashuvchi o'z hisobidan amalga oshiradi. Tovarlar va transport vositalari darhol olib chiqib ketilmagan yeki qaytarilmagan taqdirida ular bojxona organiga qarashli bo'lgan omborga vaqtincha saqlash rejimi ostida joylashtiriladi. Saqlash muddati uch sutka bo'ladi, qonun hujjatlarida nazarda tutilgan hollar bundan mustasno.